

Berettiget kritikk av NMBU sin reindriftsforskning

Audun Stien, Rolf A. Ims, Nigel G. Yoccoz, UiT Norges arktiske universitet

Torkild Tveraa og Jennifer Stien, Norsk institutt for naturforskning

Tor A. Benjaminsen ved NMBU forsvaret sin forskning på sammenhengen mellom slaktevekter og reintall på forskning.no. Han mener en [nyhetsartikkel](#) fra NINA er preget av feilaktige påstander, og påpekte at vår kritikk av deres arbeid, som vi nylig publiserte i journalen *Pastoralism*, er betydelig mer nyansert. Vi finner det dermed betimelig å utdype vår kritikk av Benjaminsens forskning.

Debatten har sitt utspring i en [artikkel](#) publisert i *Pastoralism* av en gruppe forskere med tyngdepunkt ved NMBU, inkludert Benjaminsen (Marin mfl. 2020), hvor de kritiserer forvaltningen av norsk reindrift. I denne artikkelen gjør de en rekke feil som vi belyser i vår [kommentarartikkel](#) (Stien mfl. 2021).

Vi påpeker at deres beskrivelse av reindriftsforvaltningen i Norge er upresis og villedende fordi Benjaminsen og kolleger ikke tydelig skiller mellom hva som er offisielt regelverk, økonomiske insentiver, forvaltningsmål, råd fra forvaltningen, forfatterens egne meninger og udokumenterte påstander.

Benjaminsen og kolleger benytter en stråmannsargumentasjon i sitt angrep på reindriftsforskningen som ble gjennomført på sytti-, åtti- og nitti-tallet ved at de tillegger nå avdøde forskere tolkninger de selv ikke hevdet - for så å argumentere mot disse tolkningene.

De har direkte feil i beskrivelsen av både data, metoder og statistiske analyser. Feil som fører til uberettigede konklusjoner.

Ett eksempel på dette finner vi i en sentral del av artikkelen til Benjaminsen og kolleger. De sammenlikner egne analyser av sammenhengen mellom slaktevekter og reintettheter basert på 16 år med data, med en tidligere publisert analyse basert på 3 år med data. Benjaminsen og kolleger benytter bare data fra Vest-Finnmark (Kautokeino vinterbeiteområde), et område med generelt høye tettheter av rein og dertil assosierte lave slaktevekter. Studien de sammenlikner med dekker et større område av Finnmark (også Karasjok vinterbeiteområde), og inkluderer dermed mer data ved lavere reintettheter. Benjaminsen og kolleger finner mye svakere sammenheng mellom reintettheter og slaktevekter enn det som ble funnet i studien som benyttet data fra et større område og konkluderer feilaktig med at det skyldes flere år med data. Vår evaluering viser imidlertid at forskjellen i resultat mellom studiene i hovedsak skyldes at Benjaminsen og kolleger har valgt data med mer begrenset variasjon i reintettheter. I sin presentasjon av disse analysene påstår Benjaminsen og kolleger feilaktig at de benytter 32 år med data og gir inntrykk at de benytter data fra samme områder som den tidligere studien. Feil som vi først ble oppmerksomme på da vi undersøkte grunnlagsdata direkte. I tillegg fant vi i grunnlagsdata at det var gjort en feil i koblingen av data på reintettheter og slaktevekter slik at disse ble forskjøvet med ett år i forhold til hverandre.

Det er flere elementer i artikkelen til Benjaminsen og kolleger som fremstår som uforenlig med god vitenskapelig praksis. Kildehenvisningene knyttet til mange påstander er mangelfulle. Det gis blant annet inntrykk av at en forskjell mellom øy- og fastlandsdistrikter er et originalt funn uten henvisninger til tidligere arbeider som har påpekt og beskrevet slike forskjeller. De gjør heller ingen forsøk på å gi en balansert oppsummering av tidligere forskning som har sett på betydningen av reintall og klima for tamrein.

Vi finner det bekymringsfullt og forunderlig at en forskningsgruppe tilknyttet en utdanningsinstitusjon, i utøvelsen av forskning som skal informere samfunnet i viktige forvaltningsspørsmål, viser så lav respekt for god vitenskapelig praksis. Bedre forståelse av faktorene som påvirker reindriften er avhengig av kunnskap som på en god måte synliggjør mangfoldet av påvirkningsfaktorer og effektene av disse. Benjaminsen og kolleger ønsker at deres forskning skal bidra til en bedre forståelse av dynamikken i reindriften. Mangelfull problembeskrivelse og feiltolkninger fører nok dessverre snarere til større forvirring.

Referanser:

Andrei Marin mfl. 2020. Productivity beyond density: A critique of management models for reindeer pastoralism in Norway. *Pastoralism* 10, 9. doi.org/10.1186/s13570-020-00164-3

Audun Stien mfl. 2021. Unfounded claims about productivity beyond density for reindeer pastoralism systems. *Pastoralism* 11, 20. doi.org/10.1186/s13570-021-00209-1

ISSN: 1891-635X